

סיפורו של מרו אסמרה

זה היה בישראל, במקום עבודה שלי אחת מהעובדות הייתה צריכה לעבור לבית חדש בעיר סמוכה מירושלים למרכז באזור תל-אביב. האישה כאבה על המעבר לתל אביב, עד כמה קשה לה להיפרד מהשכנים, מחברים.

היא דיברה במשך זמן רב - כיצד תשכח את הדירה שגרה בה הרבה שנים ואת המטבח שלה. כיצד תחליט אילו כלי בית לקחת ומה להשאיר. איך היא תתרגל לחברים ושכנים חדשים והאם לקחת את מכונת הכביסה שהיא אוהבת.

משרדי היה בחדר צמוד למשרדה, וראיתי שהיא לא פסקה מלחשוב ולדבר על מעבר הדירה. יום אחד, בטרם התחילה לדבר על אותם געגועים, קמתי ולעיני כל החברים אמרתי לה: "תשמעי גברת אליסוף, אני מבין לליבך, אבל את יודעת מה עבר עלי? ואיך עזבתי את אתיופיה כדי לעלות לארץ? ". סיפרתי לה את סיפור עלייתי, כיצד גם אני הייתי צריך לעבור, לא מדירה לדירה, אלא מארץ לארץ, לא בצורה מתוכננת כמוה, אלא באופן מיידי וללא כל הכנה.

"היה זה בבוקרו של יום שישי 25 במאי 1991, התעוררתי משינה טובה והגעתי לשגרירות ישראל כדי ללוות את אחי הגדול שעבד בשגרירות כעוזר לעליית ביתא - ישראל (אלו יהודי אתיופיה).

יום קודם לכן, מדינות ישראל וארה"ב סיכמו עם מדינת אתיופיה שכל היהודים שנמצאים באדיס אבבה והעובדים יצאו בדחיפות מביתם לשגרירות ישראל.

ומדוע עשו זאת? המורדים באתיופיה התקרבו לעיר הבירה, והתכוונו להפיל את השלטון, הסכנה ליהודים ולתושבים הישראליים הייתה גדולה ועל כן אמרו שכדאי שנצא מהר ככל האפשר לישראל. לפיכך, הראשונים שהיו צרכים לצאת היו העובדים והמתנדבים בשגרירות. נאמר להם שהם יעלו על המטוס הראשון שיגיע מוקדם בבוקר.

אחי הגיע וסיפר לי על כך ביום חמישי בערב. הוא אמר לי שהוא טס לישראל למחרת בבוקר, "זה סוד ואסור לאומרו לאף אחד" הוסיף.

ביום שישי בבוקר קמתי מוקדם כדי ללוות את אחי, לברך אותו בברכת הדרך, ולאחל לו טיסה נעימה.

לא סיפרתי לאשתי ולאף אחד מהמשפחה על הפרידה. קמתי אני בלבד והלכתי לשגרירות ישראל.

בכניסה לשגרירות פגשתי את האיש שהיה האחראי מטעם הסוכנות היהודית על עליית יהודי אתיופיה. כשהוא ראה אותי אמר לי "בוקר טוב מה אתה עושה פה? לך תקרא לכולם - למשפחה, לחברך היהודים, לכל מי שאתה פוגש, ותאמר להם - **היום עולים למדינת ישראל!**".

הוא היה נרגש מאוד. באותו זמן הייתי בהלם וקשה לי להאמין ולקבל את מה שהוא אמר לי. לכן, המתנתי מעט, מנסה לעכל את הבשורה המיוחדת. הוא כעס ואמר: "נו, מה אתה עומד? מהר! מהר! אין זמן! לך ותביא את כוולם אבל את כוולם, את כל מי שאתה מכיר!".

כמו איש שמתעורר משינה התחלתי לרוץ לכיוון השכונה. למקום בו אמא, אני ואחי גרנו וגם משפחות ביתא ישראל שגרו לידנו. ידעתי שאני צריך להגיד לכולם שיקומו ויבואו לשגרירות מיד.

קראתי למשפחה שלי ולשכנים וסיפרתי להם מה שצריך לקרות היום, כפי שהאחראי על העלייה אמר לי.

הגענו לשגרירות במהירות, בלי אוכל, בלי מזוודה. בעצם זו הייתה טיסה לכיוון אחד, ללא חזרה. הבנתי שאני הולך להתנתק מהאזור בו גדלתי, ניתוק מוחלט ללא שוב. בעצם אצטרך להתחבר שוב לחברים, שכנים ובית ספר, אצטרך לפגוש אנשים שלא מדברים את השפה שלי או אני את שלהם, לנסוע למקום רחוק שרק בחלומות ראיתי, למקום שלא ידוע לי.

"האם זה טוב או לא?" שאלתי את חברתי לעבודה.

אמרתי לה "גם כשאתם יוצאים לטיול שנתי או לבילוי של יומיים או שלושה לצפון הארץ או לדרום אתם מתכוננים כמה ימים לפני הנסיעה, ממלאים כמה מזוודות עם בגדים וחפצים נוספים ולוקחים כסף.

אבל אצלי זה היה אחרת, זה היה מעבר מהחיים באתיופיה לבין החיים לישראל, כמו יציאת מצריים. בלילה אחד אתה פשוט עובר למקום אחר, חדש, שונה מאיים, מפחיד אבל גם חלומי".

לאחר דברי הבינה חברתי לעבודה שאצלה הרבה יותר קל ושינתה את חשיבתה לחשיבה אופטימית יותר.

"טוב, עכשיו זה מסקרן. אשמח לשמוע את המשך הסיפור", אָמְרָה.

המשכתי בסיפורי, "המארגנים, האחראים התחילו להעלות אותנו על האוטובוסים שעמדו בטור כדי לקחת אותנו מבניין השגרירות לשדה התעופה באדיס אבבה. לא היו לנו אוכל או מים ולקח הרבה זמן עד שהגענו לשדה התעופה ומשם חיכינו למטוס שיגיע.

לאחר מכן המטוסים הגיעו ואמרו לנו לעלות לאט לאט. לאחר שעלינו המטוס המריא ובשעה 21:45 הגענו לשדה התעופה בן גוריון. כולם מהרו לרדת ודחפו זה את זה. אני החלטתי לרדת אחרי כולם כי לא רציתי שהבת שלי, שהייתה בת שבעה חודשים תקבל מכה. הייתי צריך להמתין עד שכולם ירדו ואז ירדתי גם אני מהמטוס. מיד אחרי שירדתי אנשים לבנים ניגשו עלי ואמרו לי לעלות לאוטובוס שהיה לידנו, עליתי לאוטובוס עם אשתי והתינוקת שלי, לאה אחותי בת השמונה, ואחי הקטן בן השש. האוטובוס התמלא בעולים ואז התחיל לנסוע לכיוון מרכז הקליטה.

משדה התעופה נלקחנו היישר למרכז קליטה בקרית שמונה. הכנסת האורחים של אנשי קריית שמונה הייתה נפלאה. הם היו מגיעים כמעט בכל יום כדי לראות אותנו, עזרו, פרגנו וניסו לעזור לנו - אם בדברי מאכל, בבגדים ובכל הדרוש. שמחתי לראות אנשים אוהבים. האנשים שהגיעו לביקור במרכז הקליטה רצו ללמד, לעזור, ולתת. רובם, אחרי ששמעו שהגענו בלי כולם, הביאו לנו מיד דברים שקנו לנו או הביאו מביתם, דיברו אתנו, שאלו אותנו, התעניינו בנו וכולם רצו ועשו שנרגיש בבית ובטוב.

כשהגעתי לישראל ידעתי לדבר שתי שפות - את שפת האם שלי, אמהרית, ואנגלית. עברית לא ידעתי לדבר כלל. כשירדתי מהמטוס הרגשתי פתאום כמו אנאלפבית, לא הבנתי מה אומרים, לא הצלחתי לקרוא ולכתוב. כל האנשים דיברו בשפה שלא הבנתי, היו הרבה מאכלים

שאני שלא הייתי רגיל אליהם, התרבות המסורת וכל דרך החשיבה היו שונים ממה שהייתי רגיל. הייתי צריך להתחיל הכל מחדש, הרגשה לא נעימה אבל ידעתי שאנחנו במקום שלנו.

הכי קשה הייתה ההרגשה שאני לא יודע יהיה העתיד שלי - במה אעבוד, איך אדבר את השפה, איפה אגור. כל הזמן שאלתי את עצמי שאלות אלו.

ב-1991 כשהגעתי ארצה לא היו סטודנטים יוצאי אתיופיה באוניברסיטאות ובמכללות. והיום יש לנו קצינים בצבא, רופאים בבתי חולים, דוקטורים בתחומים שונים, מורים בבתי הספר, מנהלים ואנשי רווחה, מהנדסים, ואפילו, פוליטיקאים.

למרות זאת, יש עדיין בעיות פה ושם הקהילה האתיופית מנסה לעשות יותר טוב, משתלבת בכל נושא על מנת לתרום למדינה, אוהבת את כולם במדינה ובמיוחד את ירושלים, כי ירושלים היא בלב של כל יהודי אתיופיה.

אני תמיד אומר שעם ישראל הוא עם מיוחד שדואג זה לזה, עוזר ואוהב. את היחס הזה, את ההרגשה הזאת שלי אף פעם לא אשנה בגלל מקרים בודדים של התייחסות לא טובה. צריך לזכור את המעשים הטובים של העם כולו.

ארץ ישראל שייכת לכולם, למי שנולד בה, למי שעלה וגם לנמצאים כעת בגולה אבל יגיעו לכאן בעתיד.

בתנ"ך, הנבואה לעם ישראל היא שכל היהודים בכל העולם יחזרו לארץ ישראל, "וְנָשָׂא נָס לְגוֹיִם וְאָסַף נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל וְנִפְצוֹת יְהוּדָה וְקִבֵּץ מֵאֲרָבֶּעַ כְּנָפֹת הָאָרֶץ". (ישעיהו יא, יב).

והנה הנבואה התגשמה גם דרכנו, גם באמצעות מי שהגיע מאתיופיה.